

Stockholms
stad

Granskning av delårsrapport 2019-08-31

Rapport från
Stadsrevisionen

Dnr: 3.1.2-144/2019

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, stad.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Kommunstyrelsen

Granskning av delårsrapport 2019-08-31

Revisorsgrupp 1 har den 19 november 2019 behandlat bifogade rapport. Vi hänvisar till rapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen för kännedom.

På revisorernas vägnar

Ulf Bourker Jacobsson
Ordförande

Stefan Rydberg
Sekreterare

Innehåll

1. Sammanfattande bedömning	1
2. God ekonomisk hushållning	2
2.1 God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv	2
2.2 God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv	5
3. Rättvisande bild av resultatet och ställning	6
3.1 Delårsrapport 2019-08-31	6
3.2 Helårsprognos.....	6
3.3 Investeringar	7

1. Sammanfattande bedömning

Av kommunallagen framgår att de förtroendevalda revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten.

Revisionskontoret har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna, granskat delårsrapporten per 2019-08-31. I granskningen har ingått att bedöma om verksamheten bedrivits i enlighet med de mål som kommunfullmäktige beslutat om samt om delårsrapporten ger en rättvisande bild av stadens ekonomiska utfall. Granskningen har genomförts på en översiktlig nivå.

Delårsrapporten är i allt väsentligt upprättad enligt god redovisningssed och enligt lag om kommunal bokföring och redovisning. Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten inte ger en rättvisande bild. De sammanställda räkenskaperna ingår i delårsrapporten för staden och resultatet bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

I budgeten för 2019 har kommunfullmäktige fastställt 3 inriktningsmål och 12 verksamhetsmål som konkretiserar inriktningsmålen. Kommunstyrelsen bedömer att samtliga inriktningsmål kommer att uppnås helt samt att 9 av verksamhetsområdesmålen kommer att uppnås helt och 3 delvis. Kommunstyrelsen gör bedömningen att staden kommer att uppfylla kraven för god ekonomisk hushållning för helåret 2019.

Revisionskontoret avstår från att göra en egen bedömning av måluppfyllelse per mål mot bakgrund av att faktiskt utfall endast finns för 16 av de 165 indikatorer som kommunfullmäktige beslutat om för att mäta måluppfyllelse. I den översiktliga granskningen har det dock inte framkommit några omständigheter som ger revisionskontoret anledning att bedöma att resultatet väsentligt avviker från de mål fullmäktige beslutat.

De finansiella målen bedöms i allt väsentligt uppnås under verksamhetsåret 2019. Målet om prognossäkerheten går ännu inte att bedöma.

2. God ekonomisk hushållning

Kommunallagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska vara av betydelse för god ekonomisk hushållning. En utvärdering av om målen har följts och kommer uppnås ska lämnas i stadens förvaltningsberättelse i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

2.1 God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv

I budgeten för år 2019 har kommunfullmäktige fastställt tre inriktningsmål. Inriktningsmålen är verksamhetsövergripande och gäller samtliga nämnder och bolag samt avser hela mandatperioden. De beslutade inriktningsmålen är:

- En modern storstad med möjligheter för alla.
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.

Inriktningsmålen konkretiseras i 12 verksamhetsområdesmål. Till samtliga verksamhetsområdesmål finns flera indikatorer för att mäta måluppfyllnad. Totalt finns 165 indikatorer. I delårsrapporten redovisas faktiskt utfall för 16 indikatorer. För övriga indikatorer redovisas prognoser.

Kommunstyrelsen gör i delårsrapporten en sammanvägd bedömning av måluppfyllnad för helåret genom att analysera nämnder och bolags prognoser avseende måluppfyllnad för verksamhetsområdesmålen, faktiskt utfall eller prognostiserat utfall för indikatorerna samt genomförda och planerade aktiviteter. Kommunstyrelsen bedömer att samtliga inriktningsmål kommer att uppnås för år 2019. Kommunstyrelsen anger att bedömningen förutsätter god budgethållning samt att nämnderna genomför strukturella förändringar. Det framgår inte av rapporteringen vilka strukturella förändringar som avses. Av tabellen som följer framgår att kommunstyrelsen bedömer att 9 verksamhetsområdesmål kommer att uppnås och att 3 mål kommer att uppnås delvis under året.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål/verksamhetsområdesmål	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse
1 En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla	Uppnås helt
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbetet och svenskkunskaper är kort	Uppnås helt
1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	Uppnås delvis
1.3 I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	Uppnås delvis
1.4 I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	Uppnås helt
1.5 I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	Uppnås helt
2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	Uppnås helt
2.1 Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	Uppnås helt
2.2 Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	Uppnås delvis
2.3 Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	Uppnås helt
2.4 Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	Uppnås helt
2.5 Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	Uppnås helt
3 En ekonomisk hållbar och innovativ storstad för framtiden	Uppnås helt
3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Uppnås helt
3.2 Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	Uppnås helt

Revisionskontorets kommentar och bedömning

Kommunstyrelsen redovisar i delårsrapporten bedömningar av måluppfyllnad för de övergripande inriktningsmålen och verksamhetsområdesmålen. Kommunstyrelsen redovisar även metod för bedömning. Den metod som används är att väga samman nämnder och bolags egen bedömning av måluppfyllelse, genomgång av genomförda eller pågående aktiviteter samt faktiskt utfall eller prognos för utfallsvärden för indikatorerna. Kommunstyrelsen anger att bedömningen förutsätter god budgethållning samt att nämnderna genomför strukturella förändringar. Det framgår inte av rapporteringen vilka strukturella förändringar som avses.

Delårsrapporteringen är omfattande. Det finns dock skillnader i hur utförlig beskrivningen av respektive mål och arbetet för att uppnå måluppfyllnad är. Det finns ingen översiktlig beskrivning av indikatorer. Inom skolområdet, där tillgång till faktiskt utfall för indikatorerna finns, är redovisningen informativ och jämförelser görs för utveckling över tid. För målet *Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv* finns inga utfallsvärden eller statistik redovisad som stöd för bedömningen.

Målet *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov* bedöms av kommunstyrelsen som delvis uppnått. Revisionskontoret noterar att det finns risk för att årets utfall kommer att avvika betydligt från uppsatta målvärden avseende de indikatorer som kommunfullmäktige beslutat om för att mäta måluppfyllelse. Utfall för verksamhetsområdesmålen antal markanvisade bostäder/hyresrätter, antal påbörjade bostäder/hyresrätter och antal bostäder i godkända/antagna detaljplaner redovisas i delårsrapporteringen som delvis uppfyllda eller ej uppfyllda. Kommunstyrelsen anger att det främst är ändrade marknadsförhållanden som är orsak till avvikelserna.

Revisionskontoret bedömer att verksamheten i allt väsentligt bedrivits i enlighet med de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Revisionskontoret avstår från att göra en egen bedömning av måluppfyllnad för såväl inriktningsmål som de mer specifika verksamhetsmålen eftersom det saknas faktiska utfall för merparten av de indikatorer som kommunfullmäktige beslutat om.

2.2 God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv

Kommunfullmäktige har fastställt sex finansiella mål i budget 2019. Nedan redovisas måluppfyllelsegrad enligt redovisat resultat i stadens delårsrapport.

Mål	Uppnått i delårsrapport
Stadens ekonomiska resultat enligt balanskravet för år 2019 ska uppgå till 0,1 mnkr	Ja
Nettokostnaderna i förhållande till skatteintäkterna ska inte överstiga 100 %	Ja (99 %)
Soliditeten för staden och kommunkoncernen ska inte understiga 34 % inkl. pensionsåtaganden	Ja (35 % respektive 50 %)
Kapitalkostnadernas andel av stadens nettodriftkostnader ska inte överstiga 7,0 %	Ja (6 %)
Budgetföljsamheten ska vara 100 %	Ja
Prognossäkerheten i tertialrapport 2, jämfört med utfallet, ska vara högst +/- 1 %	Mäts vid årets slut

Revisionskontorets bedömning

I delårsrapporten redovisas på ett tydligt sätt kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen för de finansiella målen per 2019-08-31.

Revisionskontoret bedömer att förutsättningarna är goda för att de finansiella målen i allt väsentligt kommer att uppnås under verksamhetsåret 2019. Målet om prognossäkerheten går ännu inte att bedöma.

3. Rättvisande bild av resultatet och ställning

3.1 Delårsrapport 2019-08-31

Revisionskontorets bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed och i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Revisionskontoret bedömer att resultat- och balansräkning i allt väsentligt visar en rättvisande bild av resultat och ställning.

Delårsboksluten för nämnderna bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet per 2019-08-31.

De sammanställda räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

3.2 Helårsprognos

I årsprognosen för staden förväntas ett positivt resultat om 1 080 mnkr jämfört med budget. Den största orsaken till det positiva resultatet är bokförda realisationsvinster från försäljningar om 1 285 mnkr som ej var budgeterade. Exklusive dessa försäljningar skulle det prognostiserade resultatet bli negativt med 205 mnkr.

När det gäller utdelning från Stockholm Stadshus AB är denna budgeterad till 1 500 mnkr och enligt förslag till beslut avseende delårsrapporten kommer utdelningen att uppgå till budgeterat belopp.

För stadens nämnder prognostiseras en negativ avvikelse på 112 mnkr jämfört med budget efter korrigeringar och budgetjusteringar. Efter överföring av resultatenheternas resultat prognostiseras ett överskott på 56 mnkr jämfört med budget. De flesta nämnder redovisar en prognos med en budget i balans. Nämnder som redovisar överskridande av budgeten är exploateringsnämnden (-30 mnkr), fastighetsnämnden (-28 mnkr), utbildningsnämnden (-25 mnkr), idrottsnämnden (-4 mnkr) samt stadsdelsnämnderna Älvsjö (-5 mnkr) och Hägersten-Liljeholmen (-5 mnkr).

3.3 Investeringar

Prognosen för nämndernas nettoinvesteringar uppgår till 7 856 mnkr, vilket är 411 mnkr lägre än budget. Den största avvikelser redovisar fastighetsnämnden med en prognos som är 213 mnkr lägre än budget då planeringsförutsättningar har ändrats för några projekt, vilket innebär lägre medelsförbrukning under året. Det gäller prognoserna för inköp av bostadsrätter och projekten Stockholms livsmedelscentrum, Stadsbiblioteket och Kulturhuset. Vidare redovisar kyrkogårdsnämnden en prognos som är 113 mnkr lägre jämfört med budget, vilket beror på tidsförskjutningar i ett antal projekt.

När det gäller bolagen beräknas investeringarna uppgå till närmare 13,5 mdkr, vilket är ca 1,7 mdkr lägre än budget. Bolag som visar störst avvikelse mot budget är AB Stockholmshem (716 mnkr) och SISAB (400 mnkr).

Skuldportföljen har ökat med 7,7 mdkr under året och uppgick sista augusti 2019 till 55,8 mdkr. Det är framförallt investeringar i bostadsbolagen som lånefinansierats. I jämförelse med motsvarande period 2018 är ökningen under årets första åtta månader 1,5 mdkr högre.